Я досліджую світ 4 клас

> Сьогодні 30.11.2022

Уроκ. №039

Подорожуємо зонами мішаних і широколистих лісів

Організація класу

Добрий день вам, любі діти, Хочу я вам побажати Всі знання із апетитом На уроці поглинати. А щоб ці знання і вміння Вам не стали тягарем, Побажаю всім терпіння I старання. Тож почнем!

Ранкове коло

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

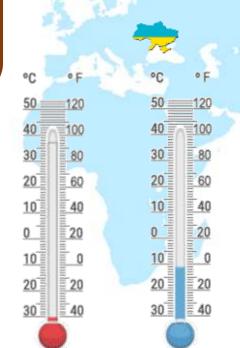

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Які природні зони виділяють на території України?

Покажіть їх на карті.

_{Підручник.} Сторінка

Робота з підручником

Північна частина України розташована в *зоні мішаних лісів*. Її ще називають Українським Поліссям. Зона мішаних лісів простягається із заходу на схід на 750 км, а з півночі на південь — до 180 км.

Зона широколистих лісів розташована на заході України.

Поверхня зони мішаних лісів рівнинна й добре нагрівається Сонцем. Літо довге та тепле, зима сніжна й не дуже холодна, із частими відлигами. Узимку та влітку випадає достатня кількість опадів.

Найбільші річки Полісся – Дніпро, Десна, Прип'ять, Горинь.

Робота з картою

На Поліссі багато озер, заболочених ділянок, торфовищ, великі запаси підземних вод. Подекуди вони розташовані близько до поверхні землі. Грунти тут містять достатню кількість вологи, однак поживних речовин у них мало.

Зона широколистих лісів розташована на горбистій місцевості, яка представлена височинами. Тут протікають притоки річок Дністра, Прип'яті. На сході протікає річка Південний Буг з притоками. Ґрунти мають вищу родючість, ніж ґрунти зони мішаних лісів.

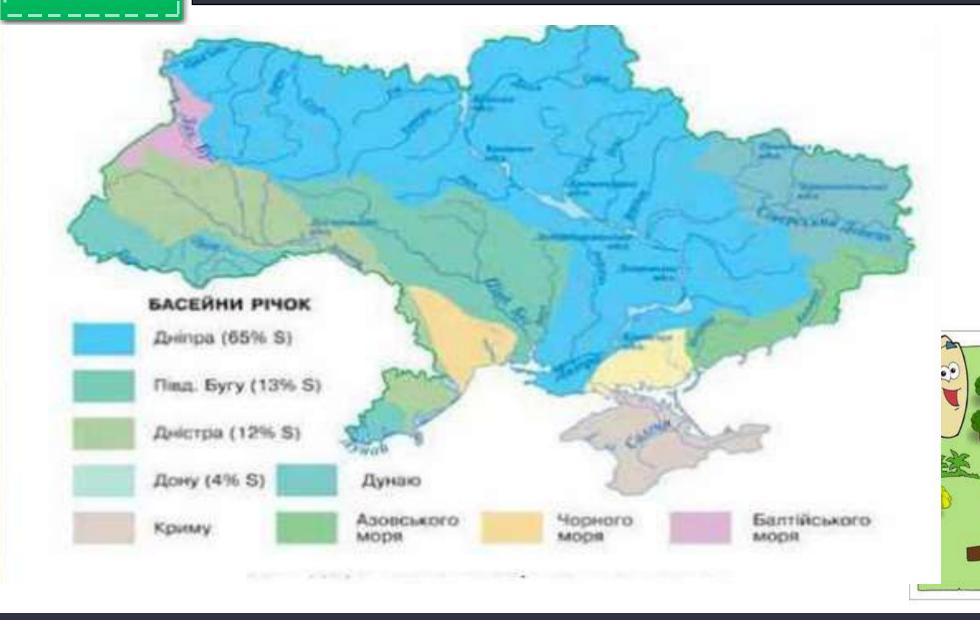
підручник. **Сторінк**а

130

Робота з картою

_{Підручник.} Сторінка

130

Рухлива вправа

Робота з підручником

читання з позначками

- V я це знаю!!! [₹]
- **Н** ЦЕ ДЛЯ МЕНЕ HOBE!!!
- ? ХОЧУ ЗАПИТАТИ!!!
- Я думав/думала ПО-ІНШОМУЩ

У зоні *мішаних лісів* найбільш поширені соснові та дубово-соснові ліси.

У соснових лісах зростає сосна звичайна, під деревами ґрунт укривають мохи. На галявинах ростуть чебрець, золотушник, осока, кущики чорниці та брусниці.

У дубово-соснових лісах дерева ростуть двома ярусами: вищий — сосни, нижчий — дуби. Під деревами — підлісок із жостеру ламкого, бруслини європейської. Під кущами — густий трав'яний покрив з орляка, купини лікарської, конвалії. Також є мохи.

підручник. Сторінка 131-133

Рослинний світ природної зони

чебрець

31 золотушник

осока

брусниця

У дубово-соснових лісах дерева ростуть двома ярусами: вищий — сосни, нижчий — дуби. Під деревами — підлісок із жостеру ламкого, бруслини європейської. Під кущами — густий трав'яний покрив з орляка, купини лікарської, конвалії. Також є мохи.

У мішаному лісі ранньої весни першими зацвітають підсніжник, пролісок, первоцвіт, сон-трава. Пізніше — конвалія, веснівка дволиста, квасениця. У гущині дерев і чагарників розростаються копитняк і зірочник. Тут росте багато грибів.

У зоні широколистих лісів переважають листяні породи дерев: дуб, бук, граб, ясен, клен, липа.

Тваринний світ зони мішаних лісів

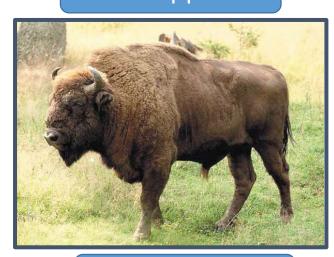

ондатра

косуля

кабан дикий

зубр

У лісах мешкають білки, зайці-русаки, лисиці, косулі. У заростях водиться кабан дикий. Зрідка трапляються зубр, рись і кіт лісовий. По берегах річок живуть цінні хутрові звірі: нутрія та ондатра.

У зоні мішаних лісів водиться понад 250 видів птахів. Серед них: тетерук, глухар, орябок, куріпка сіра, дятел великий. Навесні до мішаних лісів повертаються з вирію шпаки, плиски, зозулі, мухоловки. Вони живляться комахами, яких багато в лісовій підстилці, під корою дерев, на рослинах.

На болота, луки, до озер та річок прилітають водоплавні й болотні птахи — лебеді, дикі гуси, журавлі, лелеки білі, дикі качки, кулики. Тут гніздиться рідкісний для України лелека чорний.

Тваринний світ зони широколистих лісів

ондатра

сарна

глухар

лось

олень благородний

дятел великий

тетерук

сова сіра

Підручник.

За фото розкажіть, як люди використовують природу зони мішаних лісів

Природа Полісся сприяє вирощуванню картоплі, льону, озимого жита, буряку. Тут розвинене садівництво.

У долинах річок зони широколистих лісів сприятливі умови для вирощування теплолюбних культур.

Чому так кажуть?

Ліс— це волога, волога— це врожай, врожай— це життя.

Робота в зошитах

Завдання 1

Звідки походять назви природних зон?

Природні зони беруть свою назву від рослинності, властивої їм, і інших географічних особливостей. Зона степу та лісостепу — безліса зона, яка має багатий трав'яний покрив. У зоні мішаних лісів поєднуються листяні і хвойні (ялина, сосна) породи дерев.

Завдання 2

Встанови послідовність пунктів плану вивчення природної зони.

- 6 Тваринний світ природної зони.
- 3 Погода в природній зоні у різні пори року.
- 2 Які форми земної поверхні характерні.
- 7 Господарська діяльність людини.
- Де розміщена природна зона.
- 4 Які ґрунти переважають.
- 5 Рослинний світ природної зони.

Робота в зошитах

Завдання 3

За фізичною картою України з'ясуй, які річки протікають зонами мішаних і широколистих лісів.

Річки	
мішаних лісів	широколистих лісів
Дніпро, Десна, Прип'ять, Горинь.	Південний Буг, Дністер, Полтава, Горинь.

_{Зошит.} Сторінка

Робота в зошитах

Завдання 4

Упізнай рослини за листками і плодами. Пронумеруй малюнки.

1. Дуб. 2. Сосна. 3. Чорниці. 4. Конвалія.

3

1

4

2

_{Зошит.} Сторінка 65

Робота в зошитах

Завдання 5

Користуючись підручником, заповни таблицю.

Природна зона	Характерні рослини
Зона мішаних лісів	Дерева Сосна, береза, осика, вільха. Кущі Ожина, шипшина, барбарис, ліщина, малина, брусниця, чорниця. Трав'янисті рослини пролісок, первоцвіт, сон-трава, Квасениця, зірочник.
Зона широколистих лісів	Дерева Дуб, бук, граб, ясен, клен, липа. Кущі Ожина, шипшина, барбарис, ліщина, малина, брусниця, чорниця Трав'янисті рослини Звіробій, деревій, валеріана, ромашка, іван-чай, конвалія, чебрець.

зошит. Сторінка

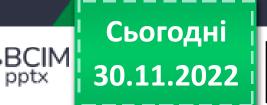

Перевіряємо себе

- 1. Де в Україні розташована зона мішаних лісів? Чому її так називають?
- 2. Назвіть характерні ознаки пір року в зоні мішаних лісів.
- 3. Які соснові й листяні породи дерев ростуть у мішаних лісах?
- 4. Які дерева переважають у широколистих лісах?
- 5. Як люди використовують природну зону мішаних лісів у господарській діяльності?
 - 6. Оцініть свої досягнення.

Коротко про головне

Прочитайте висновок.

...на Поліссі мешкає рідкісний звір хохуля, що належить до однієї з найдавніших груп ссавців. Хохуля тварина, пристосована до життя у воді. Вона може перебувати під водою 10–12 хв. Більшу частину життя тварина проводить у воді чи у прибережних норах.

підручник. Сторінка

Домашнє завдання

Повторити тему на сторінках с. 130-135.

Короткий запис у щоденник с.130-135.

Рефлексія. Дай відповідь на запитання

